

Til kopimodtager

Afgørelse om omklassificering af Borup Søgrøft til privat vandløb

Skive og Viborg Kommune træffer hermed afgørelse efter vandløbsloven om omklassificering af vandløbet Borup Søgrøft til privat vandløb. Se oversigtskort vedlagt i bilag 1.

Dermed overgår vandløbet fra offentligt til privat vandløb, hvilket betyder, at vedligeholdelsen af vandløbet fremover skal udføres af bredejere. Vedlagt er en liste over berørte matrikler og lodsejere i bilag 3.

Overdragelsestidspunktet for vandløbet er **den 31. maj 2024**.

I øvrigt gælder det, at:

- Viborg Kommune vedligeholder vandløbsstrækningen frem til overdragelsestidspunktet.
- Vandløbets skikkelse, som er beskrevet i regulativet, er fortsat gældende efter omklassificeringen.
- Vandløbet er fortsat omfattet af vandløbslovens og naturbeskyttelseslovens bestemmelser, og fremtidig vedligeholdelse skal ske i overensstemmelse hermed. Se nærmere i nedenstående afsnit om fremtidigt vedligehold.
- Opstår der efter omklassificeringen strid mellem bredejere vedrørende vandløbets vedligeholdelse, vil vandløbsmyndigheden som udgangspunkt forholde sig til dimensioner og terminer beskrevet i regulativet for Borup Søgrøft.

Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet i medfør af §§ 10 og 62 i vandløbsloven (LBK nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 3 i bekendtgørelse om klassifikation og registrering af vandløb (BEK nr. 838 af 27. juni 2016). Heraf gælder, at vandløbsmyndigheden kan træffe afgørelse om, at et vandløb skal udgå af den hidtidige klasse og kan omklassificeres til privat vandløb, når det vurderes primært at tjene private formål.

Baggrund for klassificering af vandløb

Vandløbsloven inddeler vandløb i to klasser – offentlige og private vandløb. Viborg Kommune er vandløbsmyndighed for begge.

Dato: 18-04-2024

Sagsnr.: 23/32189
Sagsbehandler: vpflr

Direkte tlf.: 87 87 55 59
Direkte e-mail: flr@viborg.dk

Side 1 af 10

Offentlige vandløb omfatter de vandløb, som vandløbsmyndigheden har optaget som offentlige vandløb, og vedligeholder i henhold til de gældende regulativer for vandløbene. Private vandløb omfatter alle de vandløb, som ikke er optaget som offentlige. For private vandløb gælder, at det er bredejerne, der skal sørge for vedligeholdelsen (evt. i henhold til en gældende vedligeholdelsesinstruks eller vedligeholdelsespraksis samt gældende lovgivning for vandløbet).

Det er vandløbsmyndigheden (kommunen), der afgør, om et vandløb er offentligt eller privat, og om der skal ske en omklassifikation.

Alle vandløb ejes af bredejerne, og en klassifikation af vandløbet ændrer ikke ejerforholdet, men afgør kun, om det er kommunen eller lodsejeren, der har ansvaret for vedligeholdelsen af vandløbet.

Viborg Kommune overtog efter kommunalreformen administrationen, herunder vedligeholdelsespligten, af offentlige vandløb fra flere af de tidligere kommuner. En gennemgang af regulativerne for de offentlige vandløb har vist, at der i de tidligere kommuner lå forskellige kriterier til grund for, hvorvidt et vandløb har været offentligt eller privat. Udgangspunktet bør være, at bredejerne langs vandløbene behandles efter et ensartet sæt regler i kommunen. Desuden bør kommunen kun afholde udgifter til vandløbsvedligeholdelsen i de vandløb, som har offentlig interesse.

Viborg Kommune har derfor udarbejdet en plan for omklassificering af vandløb i kommunen og har i den forbindelse opstillet følgende kriterier, som et vandløb skal opfylde for at opnå klassifikation som offentligt vandløb:

1. Vandløb, som i vandområdeplanerne er målsat til høj eller god økologisk tilstand og har et stort opland.
2. Vandløb, der er en del af et samlet vandsystem, som har betydning for økologien i området, eller hvor arealerne omkring vandløbet er en del af et særligt naturområde.
3. Vandløb, hvor vandløbskvaliteten (vandløbets fysiske tilstand og vandkvaliteten) er høj.
4. Vandløb, der modtager væsentlige mængder spildevand fra rensningsanlæg, offentlige vejsystemer, eller andre offentlige spildevandsanlæg, hvori der ikke er indbygget forsinkelsesbassiner eller lignende.
5. Offentlige vandløb, der ikke opfylder ovenstående kriterier, men ligger i områder, hvor der planlægges gennemført vandområdeprojekter, bevares som offentlig. Gennemføres projektet ikke, revurderes beslutningen.

Vandløb, som ikke falder ind under disse kriterier, er enten allerede private eller planlægges omklassificeret.

Kommunens vurdering

Vandløbet Borup Søgrøft har en samlet længde på 919 meter og er åben på hele strækningen. På de nederste 100 meter deles vandløbsmyndigheden med Skive Kommune.

Økologisk tilstand og betydning

Vandløbet er ikke målsat i vandområdeplanerne og vandløbet er ikke beliggende i et Natura 2000-område.

Der er registreret beskyttet eng efter naturbeskyttelseslovens § 3 langs de nederste 130 meter på vestsiden inden udløbet i Jordbro Å. Den åbne strækning af vandløbet er også beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Beskyttet natur langs vandløbet samt beskyttelsen af den åbne del af vandløbet ændres eller påvirkes ikke i forbindelse med omklassificering af vandløbet, da vedligeholdelsen ikke intensiveres ved omklassificering.

Vandløbskvalitet

Vandløbet vurderes ikke at have høj vandløbskvalitet hverken i forhold til fysisk kvalitet eller vandkvalitet. Vandløbet er afvandingskanal for en pumpelag og vandføringen er tydeligt påvirket af, om pumpen er tændt eller slukket. Vandløbet er uden større fysisk variation hverken i form af variation i vandløbets forløb (mæandring), vegetation, substrat eller anden fysisk variation som eksempelvis sten og grene.

Afvandingsmæssige forhold

Viborg Kommune har i forbindelse med omklassificeringen undersøgt om der skulle være offentlige interesser i forhold til afvandingen. Der ledes ikke offentligt vand til vandløbet.

Projektområde

Borup Søgrøft er beliggende i et lavbundsareal, men der er ikke for nuværende planer om at gennemføre et vådområdeprojekt.

Samlet vurdering

Viborg Kommune vurderer på den baggrund, at vandløbet Borup Søgrøft ikke opfylder de opstillede kriterier for offentlige vandløb, hvorfor Viborg Kommune ønsker, at det i fremtiden skal være et privat vandløb, hvor vedligeholdelsesforpligtelsen samt den økonomiske byrde heraf overgår fra Viborg Kommune til bredejerne.

Overdragelse

Ved datoen for overdragelse af vandløbet fra offentligt til privat skal vandløbet være vedligeholdt i overensstemmelse med regulativet for vandløbet, jf. § 3, stk. 5, i bekendtgørelsen for klassifikation og registrering af vandløb.

Overdragelsestidspunktet er **den 31. maj 2024**.

Viborg Kommune har som forberedelse til omklassificering af Borup Søgrøft til privat vandløb gennemført oprensning af sandaflejringer i vandløbet i 2024. Se nærmere i nedenstående redegørelse for vandløbets stand. Dertil er der senest gennemført grødeskæring i vandløbet den 12-13. juni 2023. Vandløbets overdrages til privat vedligehold inden sæson for grødeskæring i 2024.

På den baggrund vurderer Viborg Kommune, at Borup Søgrøft overdrages i overensstemmelse med regulativet for vandløbet.

Vandløbets stand

Borup Søgrøft er omfattet af "Regulativ for Borup Søgrøft, vandløb nr. 19 i Viborg Kommune" fra 1987. Desuden er der vandløbet omfattet af tillægsregulativet for kommunale vandløb i Viborg fra juni 1992. Vandløbet er i 1987-regulativet beskrevet ved en skikkelse, dvs. bundkote, bundbredde og anlæg, og bygværkerne er beskrevet. Kotesystemet er Dansk Normal Nu (DNN).

Borup Søgrøft blev kontrolopmålt i 2018. Der er udført en sammenligning med regulativbestemmelserne fra 1987, hvor vandløbet er beskrevet med en fastlagte geometriske skikkelse.

Sammenligningen af opmåling og regulativbestemmelser viste (se bilag 3), at bundkoten fra ca. station 350 m og til udløbet i Jordbro Å lå for højt. Derfor blev Viborg Kommunes entreprenør fra Park og Vej bestilt til at foretages den nødvendige oprensning. Oprensningen er udført af underentreprenør med gravemaskine.

Oprensningen blev udført i uge 11 og der er lavet en kontrol af det udført arbejde den 18. marts 2024.

Vandløbsmyndigheden vurderer vandløbet er oprenset i overensstemmelse med regulativets krav.

Fremtidigt vedligehold

Afgørelsen om omklassificering til privat vandløb medfører, at bredejere overtager vedligeholdelsesforpligtelsen for vandløbet. Vedligeholdelsen skal fortsat ske i overensstemmelse med relevant lovgivning. Herunder gælder særligt vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.

Vandløbsloven

Borup Søgrøft er fortsat omfattet af vandløbsloven. Vandløbsloven har til formål at tilstræbe at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand under hensyntagen til miljømæssige krav fastsat i anden lovgivning.

Det følger af vandløbsloven, at vedligeholdelsen af private vandløb påhviler bredejerens. Det er alle bredejere, der er pligtige til at vedligeholde vandløbet. I det tilfælde at en bredejer ikke overholder sin vedligeholdelsesforpligtelse kan vandløbsmyndigheden henstille eller påbyde en vedligeholdelsesaktivitet gennemført inden for en fastsat frist med henblik på sikring af afledningen af vand. Efterkommes et påbud om vedligehold ikke, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning. En bredejer kan i forbindelse med manglende vedligehold blive erstatningsansvarlig, hvis det beviseligt medfører skade på anden mands ejendom.

Et vandløb skal efter vandløbsloven vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres. Det betyder i praksis, at der kan grødeskæres samt oprensnes sand, mudder o.lign. aflejret materiale. Vandløbet må ikke uden forudgående tilladelse efter vandløbsloven graves bredere eller dybere, og der må ikke fjernes sten eller grus.

Viborg Kommune fastlægger ikke en partsfordeling for vedligeholdelse af vandløbet i forbindelse med nærværende afgørelse. Vandløbsvedligeholdelsen påhviler bredejerne og kan fordeles herimellem efter aftale. Hvis bredejerne ikke kan nå til enighed om vandløbsvedligeholdelsen, kan spørgsmål og vedligeholdelsesbyrdens fordeling indbringes for vandløbsmyndigheden, jf. vandløbslovens § 35, stk. 3.

Viborg Kommune fastlægger heller ikke skel i forbindelse med nærværende afgørelse. Vandløbsmyndigheden er ikke myndighed her for.

Naturbeskyttelsesloven

Borup Søgrøft er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter en række naturtyper – herunder udpegede vandløb – imod ændringer i deres naturtilstand. Formålet er at sikre naturtyperne og deres funktion som levested for dyr og planter.

Sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb er ikke en tilstandsændring, idet sædvanlig vedligeholdelse netop tilsigter at opretholde den hidtidige tilstand. Det betyder i praksis, at vedligehold af vandløbet kan opretholdes i det omfang det hidtidig har været. Ændres vedligeholdelsen ved eksempelvis hyppigere grødeskæring el.lign. kræver det en dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Dertil gælder, at hvis vandløbet ikke vedligeholdes i en længere årrække, kan det medføre, at der indfinder sig en ny naturtilstand for vandløbet. Det betyder, at det kan kræve en dispensation fra naturbeskyttelsesloven at få lov at oprense vandløbet.

Vedligehold af vandløbet af Viborg Kommune har hidtil været som følgende:

- En årlig gennemgang af vandløbet inden 15. maj.
- En årlig grødeskæring inden 20. august.
- Grødeskæring er gennemført i vandløbets naturlige strømrønde i et slynget forløb i regulativmæssig bundbredde. Vandløbet har en regulativmæssig bundbredde på 63 cm på hele strækningen.
- Kantvegetation er kun skåret ved væsentlig begrænsning af vandafledningsevnen.
- Oprensning er sket ved opgravning af sand- og slamaflejringer.
- Nedskred, nedfaldne grene og andet, der har hindret vandets frie løb, er fjernet fra vandløbet.

Vær opmærksom på at de vandløbsnære arealer også kan være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at eksempelvis i forbindelse med oprensning af vandløbet, skal det oprensede materiale køres væk fra de beskyttede arealer.

Registreringen af beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelseslovens § 3 er vejledende. Det er derfor altid de faktiske forhold på det tidspunkt, hvor en aktivitet foregår eller er planlagt, der afgør, om der er tale om beskyttet natur. Det er kommunen, der er myndighed for at foretage en vurdering for, om der er tale om beskyttet natur. Hvis du er i tvivl om afgrænsningen af beskyttet natur er du velkommen til at henvende dig til kommunen på mail naturogvand@viborg.dk.

Partshøring

Viborg Kommune har den 19. marts 2024 fremsendt en partshøring til alle lodsejere langs vandløbet med en frist for at komme med bemærkninger til omklassificeringen senest den 16. april 2024. Høring omfattede også lodsejer i Skive Kommune, som i dette tilfælde er sammenfalden med ejer i Viborg kommune.

Viborg Kommune har ikke modtaget nogen bemærkninger til omklassificeringen.

Offentliggørelse m.v.

Afgørelsen offentliggøres d.d. på Skive og Viborg Kommunes [hjemmeside](#) under høringer og afgørelser. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen. Se nærmere om klageregler i klagevejledningen i bilag 4.

Hvis du har spørgsmål til sagen, er du velkommen til at kontakte mig på tlf.: 8787 5559 eller mail: flr@viborg.dk.

Med venlig hilsen

Florian Rasmussen
Biolog

Kopi til:

- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Landboforeningen Midtjylland, map@lmo.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Bredejere, jf. liste over berørte matrikler og lodsejere i bilag 2.

Bilag

Bilag 1 – Oversigtskort

Bilag 2 – Liste over lodsejere

Bilag 3 – Længdeprofil

Bilag 4 – Klagevejledning

Bilag 1 – Oversigtskort

Bilag 2 – Lodsejerliste

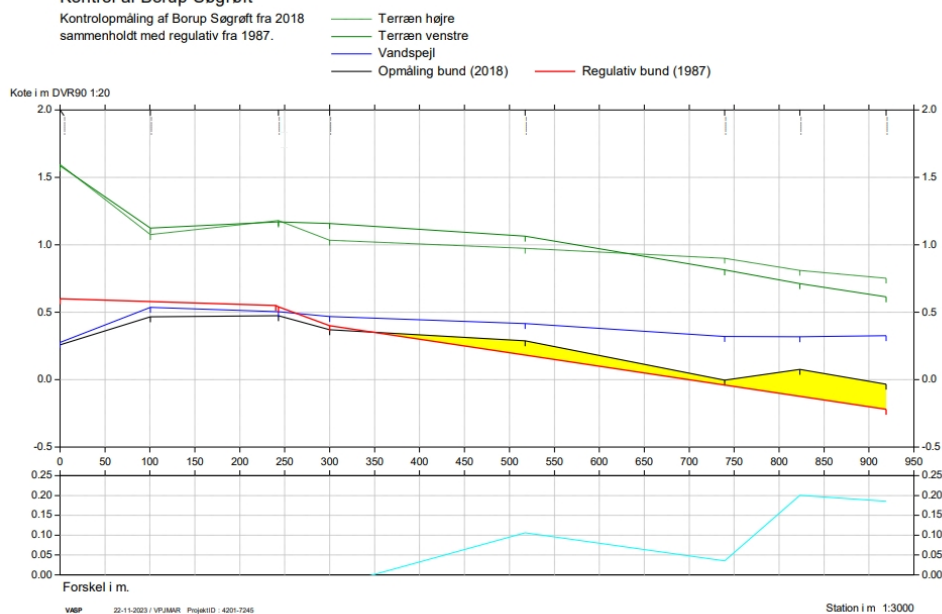
Navn	Adresse	Postnr.	Matr.nr.	Ejerlav
STRANDET-BORUP VANDVINDINGSLAV			36	Sdr. Ørum By, Ørum
			17a	Borup By, Tårup
Niels Dengsø Jensen			9æ	Borup By, Tårup
Finn Mortensen			2f	Borup By, Tårup
			9ab	Borup By, Tårup

Bilag 3: Lændeprofil samt kort til oprensning

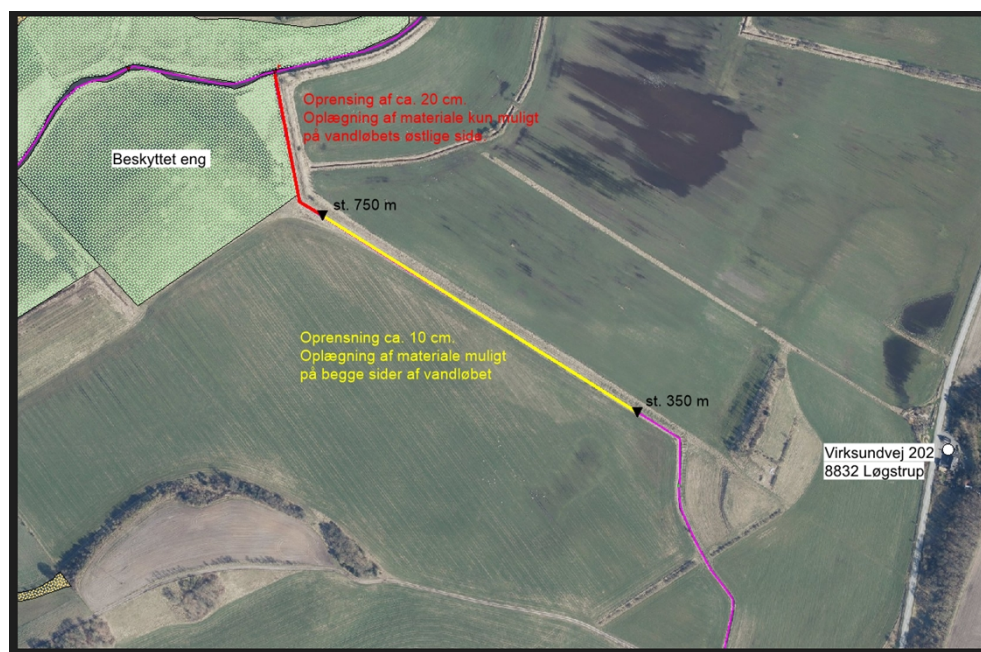
Borup Søgrøft

Kontrol af Borup Søgrøft

Kontrolopmåling af Borup Søgrøft fra 2018 sammenholdt med regulativ fra 1987.

Figur 1. Længdeprofil for Borup Søgrøft med regulativ- og opmålingsdata

Figur 2. Kort for oprensning der viser hvor store afledninger der skal oprens på de 2 strækninger.

Bilag 4: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.